

21

Svar på skrivelse från
Talla Alkurdi (S) m.fl. om
regionens höga
sjukvårdskostnader

HSN 2021-0624

Hälso- och sjukvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Styrning och ekonomi
Johan Stjernfält

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2021-05-27

HSN 2021-0624

Hälso- och
sjukvårdsnämnden

Svar på skrivelse från Talla Alkurdi (S) m.fl. om regionens höga sjukvårdskostnader

Ärendebeskrivning

I en skrivelse till hälso- och sjukvårdsnämnden ställer Talla Alkurdi (S) m.fl. följande frågor:

- 1) Vilka är de stora kostnadsdrivarna som förklarar ökningen av den justerade sjukvårdskostnaden i Region Stockholm mellan 2017–2019?
- 2) Vilka är de främsta insatserna som behöver göras för att få ett sjukvårdssystem i regionen som är ekonomiskt hållbart samtidigt som vård ges efter behov?
- 3) På vilket sätt ser förvaltningen, givet vårdvalens historiska kostnadsutveckling, att uppdraget i verksamhetsplanen ”att fortsätta uppdraget att undersöka möjligheten till nya vårdval” kan förenas med målsättningen i budget att ”minska kostnaderna med fem procent inom tre år inom den öppna specialistvård som upphandlas enligt LOV”?

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
Skrivelse från Talla Alkurdi (S) m.fl.

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar följande:

Skrivelsen anses besvarad.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund

Frågorna från Talla Alkurdi (S) m.fl. besvaras nedan.

Överväganden

- 1) Vilka är de stora kostnadsdrivarna som förklarar ökningen av den justerade sjukvårdskostnaden i Region Stockholm mellan 2017–2019?

Rådet för främjande av kommunala analyser, RKA, är en ideell förening som bildats i samarbete mellan staten och Sveriges Kommuner och Regioner, SKR. RKA utarbetar nyckeltal som regioner och kommuner kan använda för att exempelvis jämföra kostnader. Nyckeltalen publiceras i databasen Kolada (www.kolada.se).

När jämförelser mellan regioner görs är det viktigt att vara medveten om skillnader i strukturella förutsättningar. I en region med större socioekonomiska utmaningar, sämre levnadsvanor och högre sjukdomsförekomst i befolkningen krävs mer för att nå samma resultat som i en region med goda förutsättningar. För att nyckeltalen inte ska spegla dessa strukturer utan just fungera som stöd för jämförelser har RKA gjort strukturjusterade nyckeltal. Ett sådant nyckeltal är strukturjusterad hälso- och sjukvårdskostnad som anger kostnadsnivån för hälso- och sjukvård efter att strukturella faktorer som regionen inte kan påverka beaktats. Den strukturjusterade hälso- och sjukvårdskostnaden för Region Stockholm framgår av tabell 1 nedan.

Tabell 1 Strukturjusterad hälso- och sjukvårdskostnad, kr/inv.

	2017	2018	2019
Region Stockholm	26 298	27 316	29 888
Region Uppsala	24 625	26 252	27 209
Region Örebro	25 510	25 903	26 787
Region Östergötland	24 641	25 685	26 459
Region Skåne	24 515	25 275	26 186
Region Halland	25 373	26 141	25 899
Västra Götalandsregionen	24 730	25 446	25 654
Region Jönköping	24 782	25 571	25 093
Alla regioner (ovägt medel)	25 468	26 398	26 617

Att den strukturjusterade hälso- och sjukvårdskostnaden för Region Stockholm är högre än för jämförbara regioner kan delvis förklaras av det utbyggda vårdutbudet med hög tillgänglighet som finns i Region Stockholm. En ytterligare förklaring är den relativt andra regioner höga

vårdkonsumtionen. Exempelvis uppgick antalet läkarbesök i specialiserad vård 2019 till 1 855 besök per 1000 invånare. Genomsnittet för samtliga län var 1 267 besök per 1000 invånare. En tredje förklaring till varför kostnaden är högre beror på det omfattande investeringsprogram som genomförts inom ramen för framtidens hälso- och sjukvård och som inneburit ökade hyres- och avskrivningskostnader vilket påverkar de totala kostnaderna. Ett flertal andra regioner har identifierat behov av investeringar i hälso- och sjukvårdens lokaler och planerar för omfattande investeringar.

- 2) *Vilka är de främsta insatserna som behöver genomföras för att få ett sjukvårdssystem i regionen som är ekonomiskt hållbart samtidigt som vård ges efter behov?*

Framtidsplanen, som den övergripande strategin för att utveckla vårdstrukturen i Region Stockholm, har bland annat inneburit att akutsjukhusens uppdrag förändrats och ett ökat fokus på att patienterna ska tas om hand på rätt vårdnivå. Primärvården ska vara det naturliga och mest attraktiva valet för de allra flesta sjukdomstillstånd och vårdbehov vilket förutsätter en hög kapacitet och kompetens inom primärvården. Primärvårdsstrategin, som beslutades av hälso- och sjukvårdsnämnden 2019, ger ramar för utvecklingen av primärvården för perioden 2019–2025. Genomförandet av de 22 prioriterade åtgärderna i primärvårdsstrategins genomförandeplan är en viktig förutsättning för det långsiktiga metodiska arbete som behövs för att stärka primärvården och utveckla den nära vården. Hälso- och sjukvårdsnämndens ekonomiska förutsättningar för budgetperioden är begränsade och för att fortsätta utveckla sjukvårdssystemet utifrån ovan fastlagda strategier krävs ökat fokus på tydliga prioriteringar, effektiviseringar samt ransonering av vård.

- 3) *På vilket sätt ser förvaltningen, givet vårdvalens historiska kostnadsutveckling, att uppdraget i verksamhetsplanen ”att fortsätta uppdraget att undersöka möjligheten att till nya vårdval” kan förenas med målsättningen i budget att ”minska kostnaderna med fem procent inom tre år inom den öppna specialistvård som upphandlas enligt LOV”?*

Om nya vårdval ska genomföras behöver eventuella ökade kostnader som vårdvalet innebär rymmas inom nämndens budgeterade ekonomiska förutsättningar, både på kort och lång sikt.

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2021-05-27

HSN 2021-0624

Johan Bratt
Tf. hälso- och sjukvårdsdirektör

Margareta Tufvesson
Avdelningschef

Beslutet ska skickas till
Akten

Godkänd av Johan Bratt, 2021-05-27

Om regionens höga sjukvårdskostnader

Region Stockholm har sedan 2019 landets högsta sjukvårdskostnad per invånare. Siffran följs på årsbasis via statistikdatabasen Kolada och är justerad utifrån ett antal bakgrundsfaktorer för att bli jämförbar mellan regionerna.

Kostnaderna för sjukvården har under det senaste decenniet ökat i relativt hög takt i hela landet – men Region Stockholm sticker ut. Mellan 2017-2019 ökade kostnaderna med nära 14 procent. Detta är en utveckling som självklart är ekonomiskt ohållbar och som sänder en tydlig signal om att det som pågår i regionen är motsatsen till god ekonomisk hushållning. Det finns ingen högkonjunktur, ökade statsbidrag eller några uppskjutna investeringar som på längre sikt kan täcka en sådan kostnadsökning.

När regionen nu, med siffrorna från 2019 som bas, befinner sig i ett läge där varje invånare i Stockholmsregionen betalar 3000 kr mer per år för vården än genomsnittet så är det centralt att dessa skattemedel säkrar en god och jämlik vård efter behov till alla invånare i vår region.

Med anledning av detta vill vi socialdemokrater ställa följande frågor:

- Vilka är de stora kostnadsdrivarna som förklarar ökningen av den justerade sjukvårdskostnaden i Region Stockholm mellan 2017-2019?
- Vilka är de främsta insatserna som behöver genomföras för att få ett sjukvårdssystem i regionen som är ekonomiskt hållbart samtidigt som vård ges efter behov?
- På vilket sätt ser förvaltningen, givet vårdvalens historiska kostnadsutveckling, att uppdraget i verksamhetsplanen ”att fortsätta uppdraget att undersöka möjligheten att till nya vårdval” kan förenas med målsättningen i budget att ”minska kostnaderna med fem procent inom tre år inom den öppna specialistvård som upphandlas enligt LOV”?

Talla Alkurdi (S) m.fl.